

Szerkesztési iroda

Sepsi-Szentgyörgyön
Csiki-utca, Mathcovics-féle
ház, 6. sz.
a lap szellemi részét illető
kérdéseknek küldendő.

Kiadó hivatal:

PERNSTEIN MÁRK
könyvnyomdája
háza a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.
A „Háromszéki háziipar-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-
ként kétszer:
csütörtökön és vasárnap.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTEK

Helyben hához hordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre . . . 6 ft — kr.
Fél évre . . . 3 ft — kr.
Negyedévre . . 1 ft 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasábsos petit-sorú, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyilvánt. sora 15 kr.

Sepsi-Szentgyörgy, október 28.

Ma a napi sajtó fáradhatatlanul küzd egy kérdés mellett. Egyik-másik meglehetősen jártassággal pillant bele a kérdés kuszált tömkelegébe s itt-ott találkoznak jóakaratu hangokkal is a baj orvoslását illetőleg. Azt hisszük, mindenki kitalálta, hogy az úgynevezett „inségügyről” van szó. Azért mondjuk „úgynevezett” inségügynek, mert ma még istenek hála, inségről szó sincs. Mindazáltal igen helyes uton jár a napi sajtó, midőn sokszoros sürgettségével, a kérdés tárgyalása körül tanúsított jóakaratu igyekezetével hatni kíván minden irányban, hogy közgazdasági meggyengült helyzetünk, vagyoni állapotunk valóságosan inségessé ne váljék.

Nagyon hibáznánk, ha a mai állapotokat csupán paradicsomi boldogság képeben akarnók feltüntetni. Bizony ránk férne egy kis boldogság, — ránk férne nagyon is a jóból sokkal több, mint a mennyivel bennünk az isten megadott. Azt sem szabad állítanunk, hogy kormányunknak a gazdasági állapotok javítása körül tett intézkedései merő bölcsességek volnának. Mint minden emberi intézkedés, ez is kifüggesztés alá jöhet és kell is, hogy jöjjön. Csak egyet nem szabad megtagadnunk, és ez az, hogy a kormány jóakarattal, hazafisággal, kötelességérzetével teljes tudatával igyekszik bajainkat javítani. Hogy ez még egészen nem sikerült, hogy ezek daczára is folyton találkozunk itt-ott panaszokkal, — az már a dolog természetéből folyik. Nincs állam misériák nélkül, nincs kormányzat akadályok nélkül s ezeket számba venni, ezeket a kérdés tárgyalásánál hasonló jóakarattal mérlegelni kötelessége minden polgárnak.

Ámde kötelességünk másfélre a baj kutorrá-

sánál tapogatózva, annak elhárításáról is gondoskodni, vagy legalább módot nyújtani arra nézve, hogy az állam céljait a polgárok közös munkássága mellett elérhesse. Ezen pontjára elméldel-sünknek vissza fogunk még térni.

Egyelőre sajnálattal kell megjegyeznünk, hogy midőn az összes ellenzéki sajtó mintegy kihívó fenyegetéssel mutatott rá mai meggyengült vagyoni állapotaink illusztrációjá gyanánt Háromszék meggyére; s midőn mi ezt konstatálván, felhívtuk az illetékes köröket azok megcáfolására: ugyanakkor nemhogy cáfolatot kaptunk volna, sőt sok tekintetben teljes bizonyítékokat szolgáltat a hivatalos eljárás az ellenséges vádaskodók kezébe.

Hogy tovább ne menjünk, csupán az adóügyet és az adóvégrehajtásokat vegyük egy kissé figyelembe. Igaz ugyan, hogy Háromszék megye nem inségügyi lakosokból áll s így csakugyan tény az is, hogy a megye lakosai megfizetik adójukat. Mi az oka tehát, hogy az adóhátralék itt is szaporodja a legkisebb behajtási rendszer daczára; mi az oka annak, hogy az adóvégrehajtások, mint valami isten csapása, — kivétel nélkül minden községben szaporodnak napról-napra. Nem mulik el Kézdí-Vásárhelyt vagy Sepsi-Szentgyörgyön egyetlen hetivásár, melyen a legszegényebb iparosok vagy napszámosok házi butorai, ágyneműi, evőeszközei dobra ne ütődjenek elrettentő nagyszámmal. Közlelebről 80-nál több végrehajtás fogantatott már az ingatlanokon is. Nem megdöbbentő jelenség ez? Háromszék, mint mondók, boldog Kanahán még. Van bazája, rozsa, kukoricája elég és jó; van fája erdeiben, hala vizeiben; gyümölcs- és vetemény-termelése elég nagy; népe szorgalmas, itt-ott a háziipari czikkeket

is behajtának a munkásoknak meglehetősen tekintélyes összeget. Mi az oka tehát, hogy adófizetés tekintetében ennyire képtelenné vált; mi az oka ennek a roppant számu végrehajtásnak?

Valóban, alig vagyunk képesek feleletet adni e kérdésre.

Egyik, mindenestre lényeges oka ez állapotnak maga az adóbehajtás rendszere. Lesz alkalmunk e tárgyban elmondani nézeteinket nemso-kára. Annuit azonban meg most ki kell mondanunk és szorgosan figyelembe ajánlanunk a kormány, hogy ne csupán a befizetett adókat vegye vizsgálat alá, hanem puhatólazzék kissé utánna azon módnak is, a melylyel az adófizetés történik. Mert még Háromszék mindez óráig szákséget nem lát; de ha ilyen kedvező anyagi viszonyok között is ily kedvezőtlen arányt mutatnak fel az adófizetés és annak kényszerűsége körül lakosaink: akkor nem tudjuk mi fog történni majd, ha eljönnek — az irás szavai szerint — a napok, melyekről azt kell mondanunk: nem szeretem ezeket. Mi fog történni egy — deus avertat — inséges esztendő esetén, mely megsemmisítheti a határokat s elpusztíthatja a szegény nép keresves keresményét; mi fog akkor történni a lakossággal és az állammal, mely utóbbi évekre nélkülözni lesz kénytelen egy tekintélyes megye adófizetését. Most a mi nappal van, gondolkozunk kell az eshetőségekről is; csak akkor mondhatja el a kormány is magáról, hogy megtette kötelességét.

Mint mondók, e kérdéshez még hozzászólunk.

II.

TÁRKA.

Mátyás király.

Kézdivár, 1879. október 21.

Egy érdekes újdonság került színpadunkra e hó 21-én. Szász Károly jeles költőnk sikerült vigjátéka adatott elő, nálunk először. A csinnal, művészi gondokkal szerkesztett mese, melynek élénk dialógjai a néző-hallgató közönség figyelmét mindvégig ébren tartják, a nyelv tiszta, költői kezelése mesterre utalnak. Valóban jól esett látnom egy ily újdonságot, mert becse jóval fennebb áll a mostan busásan sarjadozó, mondva csinnál színi fészelmű nyekő felett. Sajnos! egy ily nagy név ma már nem oly vonzó a művelt közönség előtt, ha néha-néha alkotásait más téren is láttatni akarja, mint azoké, kik épen név nélkülségükönél fogva szitják ideig-óráig a felületesek ingerének viszkotegét. — Ma üres darab telt ház előtt, holnap tartalomdus darab üres ház előtt! Különös!

Nem akarom szavaimmal ímételni, miket a rendes referensek szoktak s méltó joggal, valahányszor (s pedig igen gyakran) üres a színház; de megfoghatatlan, feltűnő jelenségnek tartom azt a fagyasztó közönyösséget, melyet tapasztalok itt s tapasztaltam Sepsi Sztgyörgyön is azon idő alatt, mikor Sztupa jól szervezett társulata produkálta magát legutóbb üres falak előtt. De mit beszélnek s kinek? hát feledésbe menjen a tarock, whist, makao, násvási, polnische bank, calabrias etc.? a világ örömeiről végképp lemondott fájó heblek az utolsó reményt is kitépve szíveikből, — a nyereséget reményét? Aztan meg pénz sincs, itt pedig ma vesztünk, holnap tisztesen visszanyerjük.

De ne tovább. A darabról s előadásról akak röviden szólnai. — Mielőtt a darab művitől holmi könnyed reflexiókat tennék, meséjét ismerettem, mert érdemes reá.

Mátyás király ifjú barátaival meglátogatni kószul Bánfi Miklós grófot, a pozsonyi főispánt kastélyában. A kastély asszonya Bánfiné, a szép és szűzi érekenyben páratlan Sagányi Margit hercegnő, kit megismerni egyik indoka a tervezett látogatásnak. A neje érenyeire büszke s mégis határtalanul féltékeny férj, Bánfi a magas vendégeket

bár szerencsének tartja, de nevének ez idő alatti honlétét féltékenységből nem helyesli s föl is szólítja, hogy távozzék el hazulról minél gyorsabban, kíséretjél ajánlja várnagyát, a meglehetősen koros Cseneházy Boldizsárt. A nemes, önértetében meg sértett nő, bár férje akaratahoz makacsul ragaszkodó, fájdalmas érzéssel ad kifejezést e kívánság feletti csodálkozásának, ellentmond férjének, hivatkozva azon eszközökre, melyekkel egy jellemes nő megtarthatja bármily társaságban, bármely körülmények közt is legszentebb kincsét: szűzi éretyét. Mindezek ellenére végre engedelmessékedik, szép jelét mutatva ekkor is női éretyének.

Hogy feltűnő ne legyen királyi előtt nevének távolléte, Bánfi házánál lakó rokonát, a sokkal kevesebb női bájjal bíró Szerénát hívja fel, hogy neje szerepét vállalja el, míg a magas vendégszoru kastélyát ékesíti: szóval legyen ez idő alatt Bánfiné. Szeréna ugyan vonakodik külsőleg, de elfogadja a nehéz tiszte.

Ez idő alatt a távozó Sagányi Margitot utközben meglepi a király, a mint vadászna; eleinte nem tudja, de végül tudatja kiletét a hercegnő. A látogatás napja itt van; fölkeresik Bánfit kastélyában. Kérdőszókodnak nejről, a ki a mondott Szeréna alakjában megjelen. A király, ki a véletlen közbejárásának útján a mondott helyen megismerte már a valódi Bánfinét, — megalatva érzi magát; felindulását elpalástolja s bár Bánfi által kijáratottnak látja magát, a visszás esetről semmit sem szól. Szerénával ugy beszél, mint Sagányi Margittal, csak néha-néha ejt el szándékosan egy-egy oly szót, a mely alatt rejtőző gyanu s célzat Bánfi által is észrevetetik. A király távozik azon feltett szándékkal, hogy Bánfit ezért a cseléért, s főleg féltékenységeért viszont csufosan megtráfolja. Tehát felkéri Bánfit, hogy még itt léte alatt egy társaságban rendezzen, — megjegyezve azt, hogy neje is szerencsétlen a társaság s fölkeri: engedje meg, hogy barátjának Rozgonyi Sebestyennek nejét is elhozza magával. Itt Sagányi Margitra gondol.

Ez alkalom is megjő. Bánfi hozza állítólagos nejét, Szerénát, semmit sem gyanítva, mik fognak történni s mi czélból gyűl össze a társaság lakomára. A király is jön, vezetve a lefátyolozott valódi Bánfinét, ki remegve engedelmeskedik királyi szavának s fölsimertette esetében fél férje magá-

tartásától. Kezdődnek a felköszöntések erre, arra, Bánfira a királyra, ki — Bánfinéra köszönt. Ez sáppad. A felköszöntésre mindkét nő, Szeréna ugy, mint Margit, köszönetet mond a királynak a megemlékezésért Erre Mátyás — tud ugyan mindent — azt kérdi Bánfitól: „mi ez? tán két neje van s egyikéről nem szólt?” Bánfi haboz, halványul, remeg s látja,ugyan nyilván a dolgot, de nem mer szólni, hogy neje az, kit a király hozott magával. Világos lesz minden. De, hogy célját elérje Mátyás, hogy t. i. féltékenységből kigyógyítsa Bánfit, haragot szinelve kijáratása miatt, vasra verve elzárja. Elzáratását Cseneházyra bizza, szándékosan, mert tudja, hogy ez urát elcsókoti; erre is számít.

Ily uton amaz kiszabadul börtönéből, haza siet, hogy nejét vonja kézdőre mindezekért. Mig nejét várja, megpillantja őt Mátyás karján, a mint betérni akarnak szobájába. Bánfi látja ezt, a féltékenysége dühé legyre nő keblében, vegyítve bosszu éreztével; szökött fogoly levén, nem látatja magát — s hogy a történeteknek szemtanúja legyen, elbuvik a neje ágya előtt levő függönyök mögé. A király tudja, ő tervezi így; csak Margit előtt titok minden. A pár belép. Leülnek. Mátyás vallomást téve, Margit szerelméért eseng; ez viszontautasítja. Kéri, követel, fenyegeti, biztatja, hogy trónra lépési, vagy ő mond le a trónról érte. Nem használ ez sem; Margit szíve bevehetetlen. Midőn a fenyegetés nem használ meg akarja ragadni Mátyás a hercegnőt, ki fölülvá e botrányon, szégyen s bosszuérzettel lesujtva, töröt akarja ágyáról elhozni, hogy leszurja magát, — midőn előlép az elrejtett, éreztében fölgymított győző föl: Bánfi, karjaiba véve erős jellemű nejét, Mátyásra átkot szórva, esküszik, hogy bosszut áll ezért. Mátyás szerényen elmondja, miért tette ezt s hogy világosabban álljon Bánfi szeméi előtt a dolog, elővezeti Szerénát egy oldalszobából, kit ő maga Bánfi érekezése előtt rejtett el, előlegesen megmondva neki mindent, mit tenni fog. Így győgyítja ki a nagy férfi egyik leghűbb, szeretett alattvalóját egy nagy betegségből, a féltékenység kórjából.

A mese, így elbeszelve is, érdekes. — Legnagyobbnak játsza a főszerepet; az ő hatalmas goniéjének nyilvánulását látjuk egy leleményes játszi kis tréfában megtestesítve s az iró által ugy színe alkalmazva, hogy a legnagyobb elismerés adja-

A képviselőház pénzügyi bizottsága

folyó hó 25-én délután 5 órakor tartott ülésében az ő felsége udvartartásának költségeiről és a megyék 1880-iki közigazgatási költségei árva- és gyámhatósági kiadásairól szóló törvényjavaslatokat tárgyalta.

Az előbbi törvényjavaslat, ugy alakjára, mint tartalmára s az összegre (4.050.000) teljesen meg egyezik az udvartartási költségeiről hozott eddigi törvényekkel. Az összeg újabbban az 1880—1889. évi állapittatik meg.

Lukács Béla e törvény javaslatot elfogadja, de az indoklást szeretné kifejtetni, s az összeg fentartását bővebben indokolni, bár elismeri, hogy az összeg más államokéhoz hasonlítva nem túlságos.

Tiszta Kálmán miniszterelnök rövid viszonzása után a bizottság a törvényjavaslatot mind általánosságban, mind részleteiben elfogadja.

A megyék költségeiről szóló törvényjavaslatnál Rakovszky István kérdést intéz a miniszterelnökhez, mint belügyminiszterhez, vajon hiszi-e, hogy a megyék a fokozott közigazgatási teendők mellett ki tudnak-e jönni ugyanolyan összeggel, mint a múlt években engedélyeztetett? Tudomás szerint a megyék eddigi dotációja is igen szűkre van szabva a nagy számu teendőkhez képest.

Tiszta Kálmán belügyminiszter kijelenti, hogy az ország anyagi helyzetével szemben nem irányozhatott elő többet. Elismeri, hogy a köz igazgatásnak igen nagy összegekre volna szükség, de azt hiszi, hogy a hol a törvényhatóságok erőlyel és buzgalommal látnak a munkához, ott a jelen kereten belül is teljesíthetik kötelességeiket.

Ezután a bíróság a törvényjavaslatot ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadta. Elő adóvá minökét törvényjavaslatra nézve Máriásy Sándor a bizottság jegyzője választott. Az ülésen jelen volt Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter is. Hitelesítési ülést a bizottság jövő kedden fogja tartani.

A Németország és Ausztria Magyarország közti szövetség a „Köln. Ztg.“ berlini távirata szerint a következő módon létsált:

„Mintán Bismarck és Andrássy teljesen meg egyeztek volt, Ferencz József császár és király jelenlétében jegyzőkönyv vétetett fel az egységről s a jegyzőkönyvből két példány készült oly czélból, hogy mindkét uralkodó egyet egyet aláírjon. Bismarck herceg az összes porosz államminiszteriumot meggyőzte e nagyfontosságú politikai lépés szükségességéről s vele közösen járt el. Stolberg gróf Baden-Badenbe utazott, hogy a császár beleegyezését kikérje. Azon esetre, ha a jóváhagyás megtagadtnék, a birodalmi kancellár elbocsátás iránti kérvénye készen állott. Képzelték, hogy a császár kit a legbensőbb barát ság fűzött az orosz udvarhoz, nehezen határozta el magát arra, hogy jóváhagyjon egy egyezményt, a melynek czéljai csakis békések ugyan, de bennünket Oroszországgal mégis küdelembe bonyolítanak. Stolberg grófnak sikerült 8 napi tartózkodása alatt a császár aggodalmait legyőzni. Ő felsége beleegyezését adta s a jegyzőkönyvet aláírta. Hogy ez egészen az eredetileg szándékolt módon történt-e, vagy pedig ő felsége érzelmeinek kimélése szempontjából valamely változtatással, azt nem tudjuk. Elég az hozzá, hogy itt csak pusztá formalitásról volt szó, melyre csak azok fektetnek súlyt, kik az egészek összefüggését nem ismerik. Fontos csak az, hogy Vilmos császár ép ugy, mint Ferencz József császár is beleegyezését és aláírását adta és pedig ha jól vagyunk

értésülve, folyó hó 15-én. A császári család többi tagjai a bécsi egyezményről és a birodalmi kancellár politikájával teljesen egyetértenek.“

Az osztrák képviselőház főlistai bizottsága befejezte működését. A kormány részéről Taaffe, Stremayr, Korb és Chertek voltak jelen, a tárgyalásban azonban részt nem vettek. Clam Martiniz gróf a két felirati javaslat publicitóját ajánlotta, mely indítvány el is fogadtatott, mivel pedig Hohenwart javaslata a bizottság tagjaival már tegnapelőtt közölve lett, e javaslat nem olvastatott föl. Grocholski elnök megnyitotta az érdemleges vitát, de szólásra senki sem jelentkezett. Sturm az alkotmánypárti kisebbség nevében kijelenté, hogy a Hohenwart-féle javaslat minden részben az alkotmánypárti elveivel ellentétes, s miután társai nem remélik, hogy felszólalásuk a felirati javaslat tendenciáit megváltoztathatná, ők a részleges vitában részt nem vesznek, s egy külön javaslatot fognak a ház elé terjesztani. Hohenwart közbeszólása után Sturm pontról pontra előadta az előterjesztés azon tételeit, melyeket az alkotmányhivők alá nem írhatnak. A szavazásnál Hohenwart javaslata 14 szóval 9 ellenében elfogadtatott. Sturm a kisebbség javaslatát, melyet Herbst Kopp, Tomasczauk, Weeber, Demel, Sbharsbmidt, Suesz, Rechbauer és Sturm irtak alá, még az este átnyújtotta az elnöknek.

Román lapokból. A nagyszabedű „Observatoriu“ 81-ik számában (okt. 22.) Bosznia és Herzegovina adminisztrációjáról szóló törvényjavaslatról írva nagyon csodálkozik azon, hogy ezen törvényjavaslat felett, hogyan dühög az ellenzéki sajtó s ezeket írja:

„A „Pesti Napló“ október 16-ki számában írja: „A helyett hogy Deák Ferencz mauzoleumára adnának, inkább készítsenek egy tömlőcset és abban temessék el Tiszta Kálmánt! És ezen az amerikaiakhoz illő brutális hang, a mely Magyarország miniszterelnökéhez intézték, egy magyar mágán, egy báró tollából kerül ki. Mi azt értjük, hogy perbe kell fogni és tömlőcbe kell küldeni egy oly minisztert, a ki visszaéléseket követ el, a ki megsérti a szentesített törvényeket, és sikkasztja az állam pénzeit, azt meg kell büntetni, hogyha a miniszteriális felelősségről van törvény. De hogy, a midőn egy monarchikus alkotmányos államban egy miniszter egy törvényjavaslatot tesz a ház asztalára, és pedig egy oly törvényjavaslatot, a mely az uralkodó jóváhagyását bírja, — akkor azt mondani neki: tömlőcbe veled, ez tisztán és egyszerűen nem jelenthet egyebet, mint megtagadni minden tiszteletet a koronától. — Egyébként nem lehet tagadni, hogy ezen törvényjavaslat nagy horderejű a monarchia minden népére nézve, és ohaajdnak volna, miszerint a két tartomány minél hamarabb tökéletesen bekebeleztesek, mert ottan új tért foglalhat a mi iparunk, kereskedelmünk. A francziák és angolok ugyan nagy concurrentiát fog nekünk csinálni, de versenyezni fognak majd az osztrákok is velünk, mer ők szorgalmas emberek és végre mégis a mi iparunk kereskedelmünk győzni fog.“

Bukarestből írják: „Az alkotmány revideált 7. cikkének egy gyakorlati szempont sokkal nagyobb értéket ad, mint első pillanatra hinn lehetne. A törvény szerint ugyanis már most nemcsak a kezdetben indítványozott 1074 iracija, hanem valamennyien, kik itt meg vannak telepvedve, megnyerhetik a honosítást, ha most kéri azt, midőn a kamra abszolút többsége a kormány mellett áll. Eddig azonban még alig 500 izraelita

Az egész mese csak egy kis tréfa, melynek lehet történelmi háttere; s im e kis tréfa ily kezek alatt oly cselekvénynyé alakul, mely többet ér, mint bármely összetételek közötti eseményes siró dráma, vagy nem tudom miféle. Nevetet, lelkiünket vidorán tartja, a nélkül, hogy hangos röhögéssel kellene nyilatkoznunk örömeink felett.

A szereplőkről elismeréssel nyilatkozhatom. Gyenes Mátyás jellemét igyekezett kidomorbitva szem elé állítani; játékan tanulmány jele volt, — nincs ugyan meggyőző s szükségtelen is hol — hagyott pár helyett elszavalásán kíváncsodót. Demid or Bánfi volt, azaz lett volna ha ugyan némely helyt a hangszerezési törekvés a hallgató közönség rovására nem esett volna. Híle r Ilona Sagányi Margitban oly alakot mutatott fel, mely méltóan összhangzatos a költő által megteremtett. Így a többiek. Szólanék részletesebben mind az egyes szereplők, mind a darabban közreműködő alakokról, ha helybeliek számára írtam volna e sorokat, kik jelenlétükkel tanuskodának a kedélyes darab lefolyásáról. Így, csak mint ismeretlen s sikerült kidolgozásu új színdarabja akarom figyelmű felhívni s mint avatottak ajánlani, mert előadásra is, — jó erők által színen előadva, meg nézni pedig épen érdemes.

Böhm József.

nyújtott be honosítás iránti kérvényt. Állítólag a párisi Alliance Izraelitétől való félelem tart sokakat vissza a polgárjognak a mai körülmények közt kérésétől. A leggazdagabb bankár, Hilel, már beadta kérvényét, hogy habozó hitsorsait példájával felbátorítsa.“

Külföldi szemle.

A „Popolo Romano“ olasz lap egy igen megdöbbentő újságot hoz, hogy most egy konzorcium írja be Olaszországot, mely a legtöbb kitűnő olasz lap kiadását meg akarja vásárolni s ugyszólván a közvéleményre legnagyobb hatást gyakorolni, még az „Agenzia Srefanti“ is meg akarja keríteni. A „Popolo Romano“ ezt Olaszországra nézve nagyon veszedelmesnek tartja s javasolja a kormánynak, hogy ezen üzletet meggátolja. Végül még azt teszi hozzá, hogy ezen konzorcium csupa külföldiekből, jelesen németekből áll, miből azt következteti, hogy ezen üzlet Bismarck érdekében történik.

Ezen jelentéssel majdnem összeköttetésbe hozható egy másik jelentés, egy Rómából származó tudósítás, mely szerint Maffei gróf külügyi Államtitkár Peglibe megy, hogy ott a német koronaherceggel találkozzék. De Launay grófnak a berlini olasz követnek Svájból Rómába hivatását ugyan ezen találkozással lehet összeköttetésbe hozni. — Azon vélemény van elterjedve Olaszországban, hogy Caroli is szeretné, ha Olaszország az osztrák-német szövetségbe beléphetne.

A muszka lapok, jelesül a „Golos“, mely Salisbury manchesteri beszédéről azt mondja, hogy az „szemtelen“, az osztrák német szövetségtől nem látszanak elremlülni. A „Golos“ azt mondja a többiek közt: „az osztrák-német szövetség kötése, melynek létezését Salisbury lord is bevallotta, minket csak arra int, hogy mi is készüljünk ellenségeink ellen s keressünk szövetségeket. A világ igen meg lesz lepette, ha látni fogja, hogy azok nem is fognak hiányozni. Ezt Salisbury lordnak köszönheti Európa, ki megnyitotta szeméinek. Egy berlini levelező — talán Busch Mór, vagy valamely sugalmazottja — azt írja, hogy Vilmos császár nagyon nehezen határozhatta el magát a Bismarck herceg által tervezett német-osztrák szövetségről szóló jegyzőkönyv aláírására. A czár iránti rokonszenve mindig utjában állott ezen terv létesítésének. Az egész berlini udvar és a miniszterium nagyon helyesli ezen lépést. Bismarck választást engedett Vilmos császárnak ezen szerződés ratifikációjára és az ő — Bismarck — lemondása közt.

Muszkaország most Ázsiában két hadsereget szervez, mindengyiket 40.000 emberből; az egyiket a Kaukaszban, a másikat a tekke turkománok ellen való oldalon, ugy, hogy mind a két sereg Afganisztán felé indulna — s így egymással konvergálna.

Afganisztánból az angolokra nézve mindig rossz hírek érkeznek. E hó 16-án egy lópor rakár 2500 mázsa lóporral és roppant nagyszámu lőkészletekkel és fegyverrel robbant fel, mely alkalommal 21 puka katona és egy angol tüzérszázados, Shafto, életét vesztette. A robbanások még folyást tartanak. A Ghélzai Sutaragdánt fenyegetik. — A vidék Kuró, Dzsagallah és Kabul közt az afgán törzsek kezei közt van.

Lesz-e Háromszéken tanitógyűlés?

Szabad-e tisztelt szerkesztő úr? Megvallom, már kissé „ajangom“ annyit alkalmatlankodni; mint a vén cigány, mindig csak egy nótát fuvok. Lesz-e Háromszéken tanitógyűlés? Ezt kérdeztem a címmel, melyet mai cikkemnek adtam. Bizony erre a kérdésre nagyon rövid a felelet, annyi t. i. hogy nem. Isten tudja, hányszor emeltem már fel gyenge szavamat a tanítótestület, mint organikus egész — együttes működése érdekében s mindannyiszor falra hánytam a borsót. En, tisztelt szerkesztő úr, ezt a dolgot már meguntam. Ha ennyi hírlapi felszólítás sem képes életre serkenteni egy szunynyadó tanítótestületet, akkor nem tudom, miféle serkentőt kell használni a tuncaságból való felbressztésre. Most már harmadik évbe lépünk át s még sem volt gyűlésünk.

Szabad-e ez?

Meg van-e ez engedve törvényeink, illetőleg min. utasításaink értelmében? — Vagy talán ugy gondolkoznak azok, kik tanítótestületünk szellemi ügyeit vezetik, kik arra felügyelnek, hogy egy tanítógyűlés ugys csak lári-fári: bizony be kell ismernünk, ki kell mondanom, hogy léha felfogása a legmagasztosabb kérdésnek az ilyen gondolkodás; kimondom, hogy haszontalan játékok őrnek velünk azok, kiknek módjokban állana rajtuk segíteni s kiknek kötelességük volna bennünket a munkára s folytonos szellemi képzésre sarkalni.

Mikor felszólaltam egy ízben, akkor rám törték több oldalról s különféle szebbnél szebb okokat emlegettek annak bebizonyítására, hogy miért nem tartottunk tanitógyűlést. En elfogadtam az okokat és hallgattam. Ma azonban ott állok, hogy minden e tárgyban felhozott czáfoló indokokat kell mulasztanom, az elkövetett vétek takarójának kell tekintenem. Nem tudok megegyezni azon gondolat-tal, hogy a tanitógyűlések, a mint azt egy tekin-

val járulhatunk hozzá. A cselekvény gyorsan halad, — a szerző nem áldozza fel a rövid lényegyet hosszú tettektörzszással; a mellékes dolgok s a fő cselekvény közt nem az a sok darabnál ismert laza összefüggés áll, mely mállik, mint a rothadó fáról a kéreg, de szoros lánczkapcsolat, melynél egyik a másikat fűzi össze, szónak, sornak ugy megvan helye, mint a hímzésnél bármely szemnek. Nem keresett logika az indok, de természetes következetesség. Jelleme világos színben állanak előttünk. Szóval fejjük telt; röviden, de kifejezőn. Mátyás egyaránt mutatja az igazat, mint a szerető egyszerű szívét, önzetlen jóakort s látszik minden tettén fiatal kora daczára az ifju szenvedélyvel helyesen párosult nagyrátmű erő. Szépen tűnik ki Mátyás ajkáról, mily erős s nemes fogyerűvel szolgál egy-egy röpke élcz, ha ez taláiban hat, midőn a gyors ész villámsebességgel reflektál. — Bánfi Miklós bármily erős kardcsapást szívesebben hordoz s elűri, mint egy egy mélyen sebző s gyengejét találó csipőss meggyőzését urának. Hatalmától kevésbé, mint mondásait 4 fél. — Midőn látogatást teszi a király a főispáni lakban s az állfelleléség megjelenése által kijátszva érzi magát, gyanúját oly sok találó burkolt jelentésű szikrázó szóban adja tudtul s oly mértékben alkalmaszza a célzott személyre, hogy ez teljesen lecsujtva érzi magát ép ugy ügyetlensége által önmagának okozott kellemetlen helyzete miatt, mint annak szavai hallatára, ki bölcs mondásaival a nemigazra is igazat tudott mondani.

t élyes emberből halottam, „lári-fári gyűléshetnemségek” voltak.

Körülöttünk minden megye megtartá már évi közgyűlést az idén is. — Csikmegye, Udvarhelymegye, Brassómegye, az erdővidéki tanítótestület stb. mind eleget tett maga elől szabott kötelezettségének az idénre is. Mi pedig még a harmadik évben sem akarunk gyűlést tartani. Nem látok semmi iparkodást, nem látok semmi igyekezetet arra nézve, hogy a tanítótestület, melynek oly speciális igényei vannak, melynek oly sok javitni, oly sok tenni valója volna, csak rá is gondoljon saját állapotára javítására.

Tehát én még egyszer s talán utoljára nyílvános rosztalómat fejezem ki ezen semmi szín alatt nem menthető indolencia felett s határozottan kijelentem, hogy ha a tanítótestület közös szellemi érdekeit ily könnyelműen tapossuk sárba: legközelebből nem fogom elmulasztani e körülmény felől a nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi miniszteriumot kellőmért tájékoztatni. Meg vagyok győződve, hogy egy hivatalos közbelépés más fordulatot fog adni a dolognak, s nem fogja engedni, hogy az egész magyar hazában a Háromszéki tanítótestülete legyen a legutolsó.

Egy tanító

VIDEKI ÉLET.

Ilyefalva, 1879. okt. 28.

Tekintetes szerkesztő ur!

Az Ilyefalvi „Ifjúsági önképző kör” folyó hó 15-én tartá meg öök jótékonyczlú műkedvelői előadását a helybeli legeggetek jávára s ismét egy virággal szaporítá a hála és elismerés azon koszorúját, melyet közönségünk már rég ezen műkedvelő társulat homlokára tűzött.

Ezzal előadatot Szigligetinek még mindig vonzó és a közönséget folytonos derűltésben tartó „Liliomfi” című 3 felvonásos vígjátéka, melyben a czimszerepet Komáromi ur, a Szupa ur társulatának egyik kitűnő tagja oly nagyszerűen játszta, hogy közönségünknek nem egy tagja emlékezik ma is kedvesen vissza Komáromy ur játékára. Fogadja e helyen is szíves közreműködésért „önképző-körünk” legforróbb köszönetét és azon szerencsétlenek hádját, kiknek ezen előadás jövedelméből egy pár könyvecskéjű letörült.

Mi nem vagyunk azon helyzetben, hogy kövessük egyik jövevű írónk eme szavait: „a műkedvelőkről vagy jót, — vagy semmit!” Ha ezen előadásról mégis csak jót írhatunk, az ügyes szereplők érdeme csupán; mert rosszat bármint akarunk is írni, az igazság megsértése nélkül nem írhatnánk.

De szóljunk a szereplőkről, s a nőké lévén az elsőség, szóljunk Csusz Annáról. Ha azt mondanók, hogy Camillát, az álszenteskő s még ráncos bőrről is tetszeni vágyó vén nevelőnőt jól személyesítette — vétkeznék; ily játéka a dícséretes jelzőt kell használnunk. Erzi szerepét Petke Etelka játszta, ki rövid szerepben is feltűnt helyes játéka által. Petke Vilma, a szomszédasszony szerepében jó alak volt. Mariskát, a titokban szerető naiv leánykát Gazda Vilma játszta, ki gyönyörű énekével, melyről Hetényi Antonia urasszony is, ki az előadáson jelen volt — elismerő leg nyilatkozott — a közönséget meghódította. A szerep helyes felfogása, színpadi otthonosság, helyes szókijelítés nála oly tulajdonok, melynek egy színésznőnél is elismerést, egy műkedvelőnél — dicséretet érdemelnek.

A férfi szereplők közt kitűntek: Duducz G., a fíradhatlan műkedvelő s ez előadás létrehozója. Benkő D., Nagy E., Szász K., Csomós J. és Márkos B. ur, kinek jobb sugót még S.-Szentgyörgyön sem lehetne kapni.

Az előadást tánczvizgalom követte, mely hajnalig tartott.

Es midőn még egyszer ismételnők az egész előadás igen élvezetes és sikerült volna feletti elismerésünket, nem tehetjük, hogy e jöhrre vergődött műkedvelő társulat közönségünk és a közelebb fekvő vidék minél nagyobb pártolásába annál is inkább ne ajánljuk, mivel előadásai alkalmával nem mindnapjúl élvezetben részesülünk.

Kiss György.

Türr tábornok és Zichy Jenő Deesen.

Deés, 1879. október 23.

Tegnap a déli órákban érkezett városunkba Türr István tábornok gróf Teleki Sándor ezredes kíséretében; félöt órakor a kolozsvári polgári dal egylet. Ez utóbbit a város részéről Roth Pál parármester, a színi műkedvelő társulat részéről pedig Kászonyi Jenő megyei hivatalnok és ügyes műkedvelő meleg szavakkal üdvözlé, tal a vendégek nevében Benigni Samu iparegyesületi elnök köszönt meg. Vagy 2 órával később érkezett meg a várva-várt gróf Zichy Jenő, ki a városba jöve, az ünnepélyes fogadtatást, melyre az előkészületek e gtejtettek, kikerülendő, kocsijából kiszállva, gyalog ment szállására; de alig helyezkedett el, már felkereste őt egy több tagu küldöttség élén Roth Pál és a legmelegebben üdvözlő kitűnő vendégünk.

Estve 8 óra után az „Angol” című szálloda-ba jöttek vendégeink (közülük K. Papp Miklós, a „Magyar Polg.” és Békési Károly, a „Kelet” szerkesztője) a tiszteletükre rendezett társas vacsorára.

Ez alkalommal számtalan toaszt hangzott el, melyek legtöbbje gróf Zichy Jenő, báró Bánffy Dezső és Türr István ételté. A nagyon kedélyesen lefolyt estebél 11 órakor ért véget.

Ma reggel a főispán vezetésével mellett meg szelmlőtek vendégeink a kiállítási csarnokokat, a melyek mindegyike mindegyikre meglepő hatást idézett elő. Maga gróf Zichy kijelenté, hogy a látottak várakozását felülmúlták, hogy kiállításunk igazán fényesen sikerült.

Dél előtt 11 órakor a megyeház előtt felhangzott a tüzeltől zenekar indulója, jelezvén, hogy egy magasztos ünnepély vette kezdetét. A megyeház tanácsterme zsúfoltság megtelt, s — midőn magas vendégeink abba léleptek, alig tudott megszűnni a lelkes élénzés.

Báró Bánffy Dezső kiállítási elnök bemutatja gróf Zichy és Türr tábornokot, jelzi, hogy a székesfehérvári kiállítás alkalmával nyert kitüntetését az erdélyi kiállításnak ezennel át fogja nyújtani. — Gróf Zichy Jenő hangsúlyozza, hogy egy nagy mű fog befejeztetni ezuttal, a midőn egy másik nagy mű befejezésén fáradoznak.

A zászlójával megjelent kolozsvári dalegylet a Hymnust éneklé, miután Bovánkovics Gyula mint jegyző olvassa a kitüntetések névsorát. 172 kitüntetés osztatik ki, még pedig a jelenlévőknek élénzés közben személyesen, a távollevőknek részben meghívottainak, részben pedig a mi tárlatunk végrehajtó bizottságának kézbesítését végezté. — Gróf Zichy Jenő az ünnepélyt befejezvé, ételti a kiállításokat, báró Bánffy Dezsőt, mint egy sikerült kiállítás létrehozóját, gróf Kornis Viktort, mint a szolnok-dobokamegyei gazdasági egylet elnökét és mindazokat, kik a décsi sikerült kiállítás megrementése érdekében fáradoztak.

Báró Bánffy megköszöni Zichy-nek, hogy ez ünnepélyvel kiállításunk díszét emelé, hangsúlyozza, hogy tárlatunk nem akart a székesfehérvárnak utánzás lenni, az kis körre, megyeire tervezett, de a közérdekeltség folytán nőtt oly nagyra, mint a minő. A dalegylet a lélekemelő szöveget elénekelvén, gróf Zichy Jenő és br. Bánffy Dezső harsány élénzése mellett az ünnepély véget ért.

KÜLÖNFÉLEK.

— A décsi kiállítását okt. 26-án a déli órákban báró Bánffy Dezső elnök bezárta, az ünnepélyt emelte a kiállítás kitüntetését, 94 ezüst, 126 bronz érem, 250 oklevél, 6 pénzbeli jutalom osztott ki. Estve Bánffy Dezső elnök fátylós zenével tiszteletet meg, a menetben a tüzeltől is részt vettek, a fátyla vívók a legtekintélyesebb kereskedők, üzlet főnökök, intelligens iparosok voltak, az ipartársulat testületileg volt jelen, a városi és vidéki tisztelgők sokasága s tenger népség a Hunyadi indulóval vonult Bánffy lakására, a szónoklatot Szentiványi Sándor, egy pesti tekintélyes cég agense tartotta, köszönetet mondva Bánffy siker-dus fáradozásáért, áldást kíván családjára. Bánffy ismert ékesszólásával köszönt a megtiszteltetést, az érdemet megosztva a kiállítási bizottság tagjaival, kik törekvéseiben elősegítették, éltetve a derék kiállítók, haladásra buzdítá őket. — Sokszor éljenek után a menet kiindulási helyéről, az ipartársulat udvarán szétozolt.

— Az Ilyefalvi „Ifjúsági önképző kör” által folyó évi október 15-én a tűzkárosultak jávára rendezett színi előadás s az ezzel kapcsolatosan rendezett táncmulatság összes bevétele 66 frt, kiadás 46 frt 83 kr; tiszta jövedelme 19 frt 17 kr. Ezen összegbe felülfizettek: szotyori t. Nagy Károly ur 2 frtot, s.-sztyörgyri Cseh Zsigá 2 frt 80 kr, becsüzbizos tek. Nagy Adolf ur 1 frtot k. jegyző tek. Petke Lajos ur 1 frt 80 kr, Dózsa Gyula ur 70 kr, aldobolyi Molnár József 40 kr, s.-sztyörgyri tek. Potozsky Antalné urasszony 40 kr, s.-sztyörgyri Pataki Áron ur 1 frtot, s.-sztyörgyri Zsigmond Bénéiam ur 1 frt, tek. Duducz Gerő ur 1 frtot, Anonymus 50 kr. Fennjelzett összeg az önképző kör gyűlésén beszámoltatott s kiosztás végett a k. tek. előjárásának átadatott.

† Necrológ. A múlt héten temették el ismét a nemzetnek egy buzgó fiatal napzsamosát, Gáspár Géza hosszafalusi tanítót. A meghogult 25 éves férfit házasságának kilenczedik hónapjában ragadta el a halál szeretetét övéi közül. A páratlan szelid jellemű, ügybuzgó tanítóban egyaránt sokat veszített a tanúgy, a társadalom és a család, Edes atyja, aldobolyi ev. ref. lelkes tiszteletes Gáspár Albert ur, az edes anya, több testvér és a szerető fiatal nő, Schnabel Katalin nagy fájdalmát enyhítse az idő balzsama. Béke poraira.

— Szerkesztői üzenetek. N. J. urnak Aszód. A beküldött levél nem érdeklí a punkat, a vers pedig nem közölhető. L.—d. E. Budapest. A verset nem közölhetjük; tudósításait azonban szívesen vesszük. N. P. urnak, Boda forduló. Vidéki levelet kérünk inkább; azt egész készséggel közöljük.

— Ár viz a u város házában. Budapest. ten folyó hó 25-én a VI. kerület egy nagy része

teljes vízhiányban szenvedett. Délután négy óra tájt ugyanis megfoghatatlan módon megtárgadta szolgálatát a vízvezetési csap s magánházaiban úgy, mint közhegyeken esti egygyedné 11 óráig nem volt vízvezetési víz nyerhető. Az új város házán is hiába találgatták a kellemetlen jelenség okát. Legboszúsabbak voltak a szolgák: — Egy pár, közülük a III. ügyszotály őreg szolgája próbálgatta, csavargatta a csapot — s nyitva felejtette azt. Este bezárkoztak s elmentek aludni. Negyed 11 kor megjött a víz s egész éjjel folyton ömölvé, elárasztotta az ügyszotály összes helyiségeit, sőt átszivargott a mennyezeten és a földszinten levő katonai ügyszotályban az összes szék-renyek, asztalok és künn heverő iratok elázak. Képzelték az ijedség, midőn reggel mindez napfényre jött.

— A tél borzalmái. Szent-Gálról (Veszprém megye) írják az „Egyetértsékek”: Azon hír, hogy egy gyermeket megett a farkas, valótlan; hanem megölték itt a napokban a farkasok egy lovat, egy tinót, több birkát, kecskét és malacot. A múlt heti zivatros időben pedig 18 dikára virradóra megfagott Deli Gábórné a falu őfél órányira; a szerencsétlen, kinek két kis árva maradt, mintegy 28 éves volt. Paragi Benő 16 éves fia pedig a falutól alig 300 lépésre fagott meg. Hajdu Ádám 54 éves ember pedig az Eszégvári kocsimától alig 40 lépésnyire fagott meg.

— A földrengés haszná. Fejértelomról azt írják, hogy a földrengés következtében bedőltek a régi Golubáci vár romjai és teljesen betemetők azokat a barlangokat, melyekből a gonosz golubáci legyek szoktak kikelni. Ez ugyan csak örvendetes hír az ország dli vidékeinek, azok közt azon megyéknek is.

— Gyujtogatolány. A Nagy-Tapolcán mellett levő Raicsán falu a napokban egészen leégett. Ez már rövid idő alatt a tizenegyzedik tüzeset volt a faluban, melyből a legutolsó szerencsétlenségig csak három ház állt fenn. Most már ezek is leégett a templommal s a sok takarmánnyal együtt. Ekkor kiderült az is, hogy a tüzet egy kilenc éves leány gyújtotta. Tette indoka fölül kérdezvén, hidegvérrel kijelentette, hogy gyönyörködni akart a lángokban. A kis leány az újvidéki törvényszékhez kísértetett. A nyomor igen nagy a faluban.

— Egy székelly baka utazott nem rég Brassóból Kolozsvár felé. Utiközben kihajolt az ablakon, társzáját kiejtette a vonatról. A tárczában csak 1 frt volt ugyan, de a baka igazi vakmerőséggel leugrott utána a rohanó vonatról s tárczáját föl is vette. Nem lett semmi baja.

— Magyar tudós mint török a dószedő. Bálint Gábor székely eredetű nyelvészünk, kinek az akadémiától megváltása tavasszal oly nagy feltűnést okozott, Konstantinápolyban a pénzügyminiszteriumban, mint adószedő felügyelő nyert alkalmazást. Fizetése 4500 frt. Ezen összeg a konstantinápolyi hivatalnokok fizetéséhez képest nem nagy, de míg azok fizetésükre alig egy 10 ét kapják meg rendszeren, Bálint Gábórnak azon előnye van, hogy ő maga szedi be az adót s abból joga van, hogy saját fizetését rögtön lefoglalja. Mint a „Hon” írja, hasonló minőségében a napokban Bagdába küldetett az adóügyek rendezése végett.

— Mérnök mint kályhatisztító. Berregmegye egyik földbirtokosának földbirtokán lejt-mérezés eszközése végett mérnökre lévén szükség, ennek fogantatására egyik beregszászi, általánosan jó humoráról ismert mérnök barátját kérte fel; de az érette beklüdtött fogat kocsiha egyszerűsággal meg volt bízva azzal, hogy kályhatisztító is legyen ki. — Azonban ez utóbbit ki nem mehetvén, csupán a mérnök jelenhetett meg — még pedig a házi ur távollétében — az idegen megyei s általa nem ismert házi nő előtt, ki is amint e hírtelen leszállt, csakis a kályhatisztító kihozataláról lévén tudomása, azonnal a munka program mily irányban megkezdése felől kérte véleményét. A tréfát kedvelő mérnök, hogy a kezdetnek mulattató folytatása legyen, — készenk ajánlkozott a kályhatisztító feladatának teljesítésére. De a házi ur a eközben haza érkezvén, véget vetett a tréfás jelenetnek, midőn mérnök barátját nevének bemutatta. Képzeltetni, hogy mily kedélyes pár óráit töltött el ezután a jókedvű mérnök barát a szíves család körében.

— Pandur és katoná. Vasárnap f. hó 19-én délután három órakor Thurdosin (Arva megye) helységén át ballagott egy közös hadseregbeli baka teljesen hadi felszerelésben. A járási szolgabíró meglátván a katonát, magához akarta hívni egy pandur által a város házára. Feltűnő volt ugyanis előtte, mikép jön ide katoná, holott az egész környékben helyőrség nincs, Trencsént és Rózsahegyét kivéve, mely utóbbit helyen honvédség van állomáson. A katoná megtárgadta a pandurnak az engedelmisséget, kijelentvén, hogy neki a szolgabíróhoz semmi köze. A pandur ismételvén felszólítást, a katoná lerántja löfövegért s szíven találta a szegény pandurt, ki rögtön meg is halt. A katoná megrémülve futott a város közepében elterjedő suberczi erdőcskébe, üldöztetve a felbőszült lakosság által. A dühös tömeg végre elérte s buszt lihegve rontott a vakmerőnek, ki,

a menyire lehetett, védte magát, de látván, hogy menekülése nincsen, önmaga ellen fordítá fegyverét, s halva rogyott össze. Holtteste a kórházba szállítottatott, hol zsebeit kikutatták, de semmiféle írományt nem találtak nála, s személynazonossága, vagy a környéken való megjelenésének oka eddig nem volt állapítható. Thurdosban roppant nagy az elkeseredés ez eset fölött. A szerencsétlenül járt pandur nős és két gyermek. apja.

— Egy öngyilkos disznó története. A gönczi megyeházban, a mely meglehetősen rozszant állapotban van, jelenleg az ottani körvörös lakik. Vele történt, hogy a mult télen a rozszant tetejű háznak a padját a szél tele hordta hóval; ennek hiányára végett emberek küldött a padra, a kik az ajtót nyitva felejtették. Az orvosnak volt egy szépen kihízott disznója, a mely ugyan soha nem szokott az emeletre járni, de ekkor, nem tudni, hogy mi ész ütötte a szerencsétlen állatot, elég az hozzá, hogy előbb az emeletre, onnan pedig a kényelmes lépcsőkön a padra sétált föl, a honnan aztán semmi áron nem volt lecsalható, — kergetni meg nem volt tanácsos, mert a padlás beszakadásától lehetett tartani. Így sétálgatott ő disznósága egy darabig, míg végre csak „zsupsz” a padlás! és a disznó fejénél és egyik lábánál fogva a folyosó felett figyelt s a szó teljes értelmében felakasztotta magát. Megmentése ugy felülről, mint aullról nagy nehézségekkel járt; míg végre lezuhant és a magát összezúzott öngyilkos állatnak egy késszurással adták meg az utolsó döfést. Hanem még ez mind nem elég az ő történetéhez, mert az holta után is folytatódik. Két gönczi lurkó ugyanis, vagy meghatva a disznónak az ő regényi kímulása által, — vagy pedig a füstös szalonna és sonka hatott rájuk csábítólag, szóval elhatározták, hogy a szalonnát és sonkát sajátjukká teszik. Minthogy azonban az éléskamara az emeleten volt, egy hosszú létrát kerítettek és az ablakon bemászva hordták el a megbolondultnak földi maradványait. Egy becsületes csizmadia megter jelentést tett a halottrablókról, a törvényszék pedig nem vevén tréfára a dolgot, az egyiket 3, a másikat 4 hónapi meleg üllésre kárhoztatta.

— A németországi képviselőválasztásokról. Egyetlenegy választó jelenik meg a bizottság előtt. „Kire szavaz ön?” kérdi a bizottsági elnök. Választó: „Magamra.” „Elfogadják a mandátumot?” „Nem.” „Akkor mindjárt újra kezdhetjük. Kire szavaz ön?” „Magamra.” „Tehát elfogadják a mandátumot?” „Nem.” „Az ördögbe! Harmadszor is: kire szavaz ön?” „Magamra.” „Tehát elfogadják a mandátumot?” ordít dühösen az elnök. A választó kezét szívére téve: „Polgártársaim egyhangú szavazata háromszor tisztelven megbízalmat kifejezésével, nincs bátorságom a mandátumot visszautasítani. Elfogadom.”

— Si est vita, non est ita. Az abauj-megyei Zsujta községben mindig történik olyas valami, amit másutt csak legendákból olvasunk. Ki ne hallotta volna, hogy a mult évben ott egy tisztességes házban boszorkányok kísértettek, — a lakókat láttatlan alakok hajigálták stb. és azt mondják, hogy végre is csak ördögüzés vetett véget a históriának. Jelenleg nem kevésbé érdekes eset adta elő magát. Legközelebb ugyanis egy Rosenberg nevű fiatal izraelita földbirtokos jött Zsujtára lakni, a ki mint gavallér ember roppant restelte a dolgot, hogy tanczolni nem tud; de nem sokára meg jött erre is az alkalom, — a menyinyben Gönczön egy vándor táncsművész ütötte fel sátorfáját. Rosenberg ígygezekett is azonnal a táncsművész minden titkait sajátjává tenni. De volt még Zsujtán egy szép magyar szőke kis lány is, névszerint B. Kati, a ki a legközelebbi farsangon szintén szerette volna a francia négyest szép deli ifju karján elletteni; — tehát elhatározta, hogy ő is megtanulja a táncot. Zsujta Gönczhöz nem nagy séta lévén, R. és Kati hegyesen látogatták együtt a tánczórát, sőt R. a tánczórán is csak Kati körében érezte magát boldogan. Kati kék szemei megtették a hatást, mert ha Rosenbergre nézett, akkor ez már közel volt az olvadáshoz. Ha a táncmester azt mondta, jobbra át! akkor R. balra ment. Az ismerettség ugy lasscskán előbbre görödült. Később R. mindig Kati mellett ült, s ha az étkész Kati oldalánál érte, ennek kevéért nem állotta meg a Mózes törvényét is megszegni. De a fáma sem késett soká, — a bábától kezdve a rendőrig, mindenki azt beszélte a faluban, hogy R. elveszi Katit, — és leve erre nagy heccz izraelben! összefutott apraja és nagya R. szülői egész éjeleken át jajgattak, a fiokat vagyonbóli kitagadással fenyegették, — ő azonban kijelenté, hogy a nem tesz semmit, ő elveszi Katit, mert szereti. — Most Katihoz mentek a szülők és 600 frtot ígérték neki, ha boszorkányszeimet leveszi a fiukról, mert nem hiszik, hogy a fiut meg nem rontotta. — Kati azt válaszolta, hogy felesége akar lenni, sőt kész áttérni az izr. vallásra és a haját is levágnatni. Ekkor jött a plébános, a ki a szolgabíróhoz hivatva Katit, és tartott neki „morális leckét”, melyre Kati egyet nevetett. Ekkor aztán az izraelitákra került megint a sor. Elmentek Kérbe egy boszorkány asszonyért, ki is a Kati lakására nyargalván, elővette a seprőt a szegletből s kezdett vele a szobában forogni, ajkai közt verseket dudolni, Katiira keresztet hányni stb. de Kati ügyes kis lány lévén, rögtön átszaladt a szolgabíróhoz,

— ki aztán a boszorkányt mester, gének gyakorlása miatt, néhány napra hűvöse tette. A boszorkány asszony később azt mondta, hogy nem ért célt Katival, mert a harisnyát meg nem kaphatta. R. rokonai most nem tudván egyebet cselekedni, elvitték Katit pár hétre magukhoz, a szükséges imádságot részére lefordították magyarrá, a többi hókusz-pókuszokra betanították, egy pár vén zsidó összeadta őket, és lett Katiból olyan csinos kék szemű zsidó menyecske, a melyen nincsen több a vármegyében sem. Végül még megjegyzendő, hogy a fiatalok hibája fizettek a táncmesternek, mert még most sem tudják a francia „négyest” hanem igen is tudják a kállai „kettőst.”

„A z ember i m iv elv d ő s története” írta P. Szathmáry Károly. Ma vettük 3. 4. és 5. füzetét Tettey Nándor és társa emez irodalmunknak csakis Fecüslétre való vállalatának. Míg az első két füzet az ember előtti kort, az emberi miveltés első nyomait, s az őseber fejlődését a kő, bronz- és vaskorszakban, valamint az emberi társadalom létrejöttét, a vallások fogalmak, az írás és művészet létrejöttét tárja elénk, a 3-ik füzet az őskor irodalmának felsorolásánál bezárja e korszakot s megkezdí a tulajdonképeni tárgy leírását az „őskori miveltés történetét”. Szerző e korszakot igen helyesen két főrésze osztja: a keleti miveltés s a két klasszikus nemzet, a görög és római korára. Az előtűnk fekvő 5 füzetben csupán az előbbi korszakban szereplő főnemzetek miveltésének fejlődése talált helyet, az indusoké, továbbá a tsinai, assyri, babyloniméd, perzsa, zsidó, phönici és szyriai népeké, míg e korszak főnemzete, az aegypti csak ezután kerül sorra. Örömmel konstatáljuk, hogy végre irodalmunkban is akadt mű, melyben e tárgyat illetőleg szabatos és alapos tájékozást találhat közönségünk, anélkül, hogy hossz szas tanulmányba volna kénytelen bocsátkozni, mert Szathmáry művének tán épen az főcélja, hogy rövid forma mellett érdekes és közerthető modorban nyújtja mind azt, mit minden művelt, (de nem szaktudós) embernek tudnia kell. Szerző új világot tár fel előttünk, midőn a keleti népeknek nagy fejlettségét mutatja be, a kiadók pedig nem csekély érdemet vitvák ki maguknak, midőn minden lapon a világírodalom legjavából választott képekkel értelmezik a szöveget.

— „Képes család naptár” adott ki és küldött be Mehner Vilmos szerkesztőségünkhez. A terjedelmes és sok közháznak ismereteket tartalmazó naptárnak sok előnye van a többiek között. Kedélyes olvasmányokat, valódi művészi kivitelű képeket ad, oly csinos kiállítással, hogy árát, (60 kr.) ezekben képest potomságnak mondhatjuk. — Megrendelhető Mehner Vilmostól Budapestben.

42-ik közlemény

a k.-vásárhelyi szegény s munkaképtelen Stephanie menház javára tett szives adakozásokról.

Bokor István, Toth János gyűjtése K.-Vásárhely város 11. és 12-ik tizedéből.

Ifj. Szotyori Dániel 2 kupa ezet, Derzi Dánielné 4 k. bab, Szöcs János mészáros és Cseh István 1—1 véka pityoka, Orosz István 2 k. bab, id. Szöcs János 20 kr, Pál Ferencz félvéka pityoka, Tordai Domokosné 2 k. bab, Jancsó Mózes 2 lit. kása, Scheph Károly 2 k. bab, Tillis János 10 kr, Jancsó Áron 10 kr, Kovács Áron 2 k. bab, Ambros Albert 25 liter pityoka, Benkő László 1 véka törökbuza, Csiszár Dániel 4 k. bab, Nagy Károly 2 k. bab, Csiszár Áron 10 kr, Molnár Józsiás 25 font 5-ös liszt, Nagy Sándorné 4 k. bab.

43-ik közlemény.

Kupán Balázs, Bodó Gergely és Kovács József gyűjtése K.-Vásárhely város 1. 2. és 3-ik tizedéből.

Csiszár Pál s Köllönte László 1—1 v. bab, Popovics András 20 kr, Toth László 15 kr, Szöcs János csizm. 50 kr, Bodosi Imre 10 kr, Kovács István szigya. 4 k. bab, Simon András és Lipecki Félix 20—20 kr, Szabó Gyula 80 kr, id. Nagy Dániel 4 k. bab, Molnár Mózes szűcs 20 kr, Molnár Lajos 20 kr, ifj. Dávid István 1 frt, Erdő István 4 k. törökbuza, özv. Jancsó Sámuelné 4 k. bab, Medvics Jóákhimné 2 k. bab, Bardocz Ábel 20 kr, Benkő Dániel csizm. 30 kr, Kovács Pál 4 k. bab, Pap György 5 kr, özv. Szabó Jánosné 1 v. törökbuza, Dárkó József 1 k. zsir, Dobál Kristófné 1 v. bab, Nagy Lajos 2 disznóláb, Szabó Mózes 2 disznóláb, Kovács Ignác 10 kr, Herman Mihály 10 kr, Kovács András 15 kr, Paizs Antal 20 kr, Dachsbeck Alajos 20 kr, Baka Lajosné 30 kr, id. Dávid István 2 kötény, Molnár Dánielné 2 k. bab, Beczman Ferencz 30 kr, Kajtár János 30 kr, Földi Károly 20 kr, Lóvi József 1 font szalonna, Szöcs Sámuel kereskedő 20 kr, Császár Lukács 3 liter petroleum, Málnási Kristóf egy félv. bab, két koszuor hagyma, Roth Józsefné 40 kr, Wértán testvérek 4 drb. kék zsebkendő, Szilágyi Sámuel 20 kr, Bodó József 30 kr, Mágori Bálint 20 kr, Binder József egy félv. bab.

Fogadják a buzgó gyűjtők s szives adakozók a szegény s munkaképtelen öregek nevében kifejezett leghálásabb köszönetünket.

K.-Vásárhelyt 1879 január hó 14-én.

B. Szentkereszt Stephanie, elnök.

Nagy Károly, jegyző.

Ny. Bernstein Márknál Seps-Szentgyörgyön.

Erték- és váltó-árjolyam a bécsi cs. kir nyilvános tőzsdén október 28

Magyar aranyárjádék	95.60
„ hitelintézeti „	90.—
Magyar hitelbank	87.50
Ezüst	87.—
Cs. kir. arany	5.58
Napoleon'd'or	9.33
Német birodalmi márka	57.05
London	116.90

Felelős szerkesztő: Malik József.

Kiadótulajdonos: Bernstein Márk.

Ertesítés.

A háromszéki háziipar-egyesület közvetítésével felállított műföldébe előlírtok egy tanuló kerestetik, ki felsőnép-, polgári népiskola, vagy algyimnasium legalább három osztályát jó eredménnyel végezte, mintegy 14—15 éves, jó erkölcsű fiu szorgalom és jó magaviselet tanúsítása mellett három évi gyakorlat után tanulmányának külföldön leendő tökéletesítése végett állami segélyre is számíthat.

Sepsi-Szentgyörgy, 1879. okt. 20-án.

Sándor István.

3—3 műföldé-tulajdonos.

Szám 143. kzj.
1879. bír. mgb.

Arverési hirdetmény.

Hivatkozással a kézi-vásárhelyi kir. törvényszéknek 1879. október 7-én 6708. sz. alatt kelt meghívására, a SZÖKE JOZSEFNE szül. ILYÉS MARIA sepsi-szentgyörgyi kereskedő csalágyonához tartozó és a csödléttárban 1—11. tétel alatt felvett 265 forintba becsült butorok, valamint az 1285—1332 tétele számok alatt felvett követelésekből a még be nem hajtott 309 frt 35 kr követelések eladására a határnapot 1879. év november hó 8-ik napján délelőtt 9 órára tűzöm ki, — miről a vásárolni szándékozók azon megjegyzéssel értesítettnek, miszerint az árverés itt Seps-Szentgyörgyön a csiki-utczában a Kelemen Lajos ügyvéd ur telken (a postahivatal mellett tartatik meg; hogy a butorok tételeként, a követelések együttesen becsáttnak árverés alá kész pénz fizetés mellett, és hogy bővebb értesítés alólírott bírói megbízott íródjában szerezhethő.

Kelt S.-Szentgyörgyön, 1879. okt. 16-án.

Benedek János,

kir. közjegyző, mint bírói megbízott.

Női őszi és téli felöltők.

A mit a nő divatvilág Páris és Bécsben

női felöltőkben

teremtési képes volt, azt

a legnagyobb változatosságban, legjutányosabb arban számíttva előlírtok által meg lehet szerezni, és a tisztelt megrendelők azon nagy előnyben részesülnek, hogy nem társzik esztelen a felöltőket készítését végett any-nyiszor néssza lehet küldeni, míg mindenki izlése kielégítettik.

A felöltők ára 6 forintnál kezdőklik és kaphatók 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 frt-ért és fennebb a legmagasabb finomság minden megkívánható arban. Ezen kívül minden néven nevezendő női ruhakelme-minták bérme-tesen beküldetnek és minthogy a kelmék első gyárakból származnak, az árak felette olcsón számíthatnak.

Olysoi Gabányi Sándor.

Mariahuf, Schmalzhofgasse Nr. 14.